

On volen que visquin?

VISCA EL SISTEMA

SEBASTIÀ ALZAMORA

ESCRIPTOR

☛ Han tornat en bona forma els divendres *gore* dels consells de ministres del govern de Rajoy, i en aquest retorn triomfal els ha tocat el rebre, i de quina manera, als aturats de llarga durada. Va aixecar la llebre fa cosa de deu dies un cert Carlos Floriano, vicesecretari d'organització del PP (el PP, i també el PSOE, tenen més vicesecretaris que persones), que ja va avisar que "de vegades, els 400 euros [dels aturats que han esgotat la prestació sense trobar feina] van a parar a persones que viuen amb els seus pares". Podia semblar que al tal Floriano se li havia escalfat la boca, cosa habitual entre la politicada en aquestes dates, però l'únic que feia, com a bon herald de les seves tropes, era apuntar en quina direcció es preparaven els trets.

☛ Les tesis florianistes, en efecte, van trobar la seva ratificació oficial en el consell de ministres de divendres. Va ser la ministra de treball, Fátima Báñez (la mateixa senyora que afirmava no fa gaire que les mesures de l'executiu espanyol poden ser dures, però que són perpetrades amb una gran sensibilitat), l'encarregada d'anunciar que, d'ara endavant, els aturats no podran percebre els 400 euros (bé, ara 450: quanta munificència) "si conviuen a la llar dels seus pares i ells tenen uns ingressos que, dividits entre tots els membres de la unitat familiar, superen els 481 euros mensuals per càpita, és a dir, el 75% del salari mínim interprofessional espanyol". Si tenim en compte que el salari mínim està congelat des de finals de l'any passat (va ser un regal nadalenc de la sensible ministra Báñez), i que aquest salari és, a Espanya, dels més baixos de la UE i que ja en temps del progressista Zapatero creixia notòriament per sota de la inflació, ja podem veure el grau extrem de sensibilitat que han dedicat els governants a aquesta qüestió.

☛ En xifres reals, la mesura significa que un aturat que se'n vagi a viure amb son pare o sa mare perdrà l'accés als 400 euros en cas que el seu progenitor o progenitora cobri una pensió de jubilació o viudetat a partir de 962 euros. És a dir, que en molts casos reals ens trobaríem molt a prop del que a Espanya es considera el llindar de la pobresa, que en una llar amb dos adults està xifrat en uns ingressos d'11.300 euros a l'any. L'any passat el percentatge de súbdits espanyols sota aquest llindar de la pobresa va créixer fins al 21,8%, i un dels col·lectius més castigats és el dels joves.

☛ D'aquest estrangulament en diu pla Prepara, que suposem que s'anava a dir Prepara't (que ara sí que ens hi posem). És innegable que en la percepció del subsidi d'atur s'han produït i es produeixen picaresques diverses, però això no justifica una asfíxia d'aquesta magnitud contra les persones més castigades per una situació de catàstrofe, encara més repulsiva venint d'un govern que es permet la indecència d'amnistiar grans defraudadors, i que encara es lamenten que els que no tenen res més que 400 euros al mes visquin amb els seus pares. On volen que visquin, en hotels de 5 estrelles?

L'èxit als Pirineus

El Pirineu és el nostre tresor ocult, dur, bell, inabastable. La muntanya mítica del *Canigó* de Verdaguer, la muntanya obscura de *Solitud* de Català, la muntanya del recolliment voluntari d'*El salvatge dels Pirineus* de Coll, la muntanya iniciàtica del *Jo confesso* de Cabré, on tot comença a Sant Pere del Burgal.

La remor de les aigües del Pannò i les teulades de pissarra de Llesui i d'Altron, a la vall d'Assua, també deixen sentir les seves veus de la ma de Cabré i de Barbal, ancorades en la nostra història recent, de democràcia perduda i recuperada que torna a trontollar. De tràfec de persones i d'idees que travessen, quan poden, les fronteres. Un moviment que es percep amb intensitat pels camins de l'exili que parteixen de les Bordes de Noarre a les valls d'Àneu. Un exili que potser, si bé sense sang i per altres rutes, hauran d'emprendre els néts i els besnéts d'aquells bons homes, per anar a buscar la feina que som incapaços de generar, mentre ens mirem gràfiques de la prima de risc. Sense fer res per retenir les generacions més ben preparades de la nostra història.

El Pirineu és el territori dels pastors i els ramats trescant l'herba de les pletes. El territori del pi negre, l'avet, l'ós i el gall fer. El territori per a la contemplació i per a l'esforç absurd i la superació personal, tan intransferible com incompresa, d'aquells que un dia van decidir culminar un tres mil.

També fou per unes dècades el lloc de feina de milers de treballadors executant una obra d'enginyeria hidràulica desmesurada. Una obra que avui ens mostra la gran paradoxa dels nostres temps. A les nits, l'aigua que ha baixat de l'estany Gento i l'estany de Certascan és bombejada de tornada utilitzant l'energia nuclear que ningú demana

FREDERIC XIMENO

BIÒLEG I EMPRESARI

de matinada. Un balanç econòmic positiu i un reservori per l'endemà, però un balanç energètic gens assenyat. La visita a la central subterrània de Tavascan és obligada. Com també ho és la passejada pel Parc Nacional d'Aigüestortes i el Parc Natural de l'Alt Pirineu, patrimoni natural de valor incalculable i bellesa extrema.

Tanmateix, el Pirineu és, sobretot, la terra d'homes i dones que lluiten per viure. Malauradament, no ha quedat al marge del totxo. La urbanització fantasma de la vall Fosca n'és el paradigma. Una operació inacabada pilotada per un home que recentment s'ha apujat el sou mentre es declara insolvent per complir amb les mesures ambientals a què es va comprometre. I, mentrestant, tots ben distrets amb l'Íbex-35.

El totxo va acompanyat sobretot de les pistes d'esquí alpi, l'esperança blanca per al desenvolupament de les terres de muntanya. Fet el negoci immobiliari, les pistes no són rendibles. Llavors, o bé es plantegen

noves operacions immobiliàries –un recurs que ja no funciona– o bé passen a mans de la Generalitat, com ha estat el cas de la Molina, Massella, Núria, Espot, Port Ainé i recentment Vallter 2000, l'única que es mantenia fonamentalment del negoci de l'esquí. Boí Taüll va pel mateix camí. No sembla una opció de futur per al Pirineu, d'una banda altament vulnerable al canvi climàtic i de l'altra altament dependent de la capacitat adquisitiva dels esquiadors de segona generació, delmada per la desocupació i l'IVA.

Per sort, no tothom es resigna esperant un miracle. N'hi ha de convinguts que el seu territori és únic i que hi ha molta gent disposada a viure-hi una experiència esportiva, cultural o gastronòmica singular. Així ho han entès els de Cal Joanet d'Ainet de Cardós amb els seus iogurts. Ja fa temps que ho saben els *river people* de RocRoi a Llavorsí. Per aquest motiu la ruta Carros de Foc, en la modalitat de *skyrunning* o de passejada tranquil·la, capta nous adeptes, i la petita estació familiar de Tavascan o el Centre MónNatura Pirineus de Son reben cada dia més visites. L'excel·lent vedella provinent de la ramaderia extensiva de raça bruna del Pirineu ha obtingut una identificació geogràfica protegida, i Mafri seu SA, de la Seu d'Urgell, la tracta i la comercialitza. Són alguns dels molts exemples d'èxit.

El suport a la iniciativa i l'emprenedoria local és fonamental, però també ho és un replantejament estratègic del Govern i la societat catalana per no insistir en rutes que han entrat en via morta. I per reconèixer les immenses potencialitats de les nostres terres de muntanya. En fi, potser tot és fruit de la falta de cobertura de l'estany de la Gola estant, i el que em convé és tornar a connectar-me a les gràfiques de la prima de risc i seguir sense fer res, marejant la perdu blanca.

Podem reconèixer les grans potencialitats de les nostres terres de muntanya o podem mirar gràfiques de la prima de risc i seguir sense fer res

DE FIT A FIT

JORDI DURÓ

